ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **J. Š.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2015, č. j. KUOK 34214/2015, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 30. 3. 2017, č. j. 59 A 12/2015 - 30,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný (dále také „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočky v Olomouci (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zrušeno jeho výše uvedené rozhodnutí ze dne 14. 4. 2015, č. j. KUOK 34214/2015, sp. zn. KÚOK/19380/2015/ODSH-SD/7693, věc mu byla vrácena k dalšímu řízení a zároveň bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

[2] Zrušené rozhodnutí žalovaného, jím vydané jako odvolacím správním orgánem ve věci přestupku žalobce, formálně potvrzovalo rozhodnutí Magistrátu města Olomouce, Odboru agendy řidičů a motorových vozidel, oddělení drobných přestupků v dopravě, ze dne 23. 12. 2014, č. j. SMOL/268273/2014/OARMV/DPD/Hon (dále také „prvoinstanční správní orgán“), kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku porušením § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s § 4 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění v době rozhodné (dále jen „zákon o silničním provozu“).

[3] Krajský soud v odůvodnění kasační stížností napadeného rozsudku shledal jako důvodné žalobní tvrzení žalobce, že jeho činem, tedy překonáním zábradlí umístěného ve

středovém dělícím pásu pozemní komunikace, nebyla naplněna formální skutková podstata přestupku dle § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu. Z obsahu odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného totiž vyplynulo, že žalovaný čin žalobce posoudil jako porušení ustanovení § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu, nikoliv jako porušení § 4 písm. a) téhož zákona. Dle právního názoru krajského soudu nelze na jednání žalobce ustanovení § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu použít a uložit mu na základě jeho porušení sankci, proto napadené rozhodnutí zrušil. Klíčovým se stal výklad pojmu vozovka použitého ve znění § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu, který byl dle názoru krajského soudu žalovaným vyložen příliš extenzivně v neprospěch žalobce, čímž došlo k porušení zásady správního trestání, a sice zásady zákonnosti.

[4] Výše uvedené žalobní tvrzení žalobce, že jeho jednáním nebyla naplněna skutková podstata § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu, bylo krajským soudem shledáno jako důvodné, ovšem tvrzení žalobce, že rozhodnutí žalovaného bylo obsahově postaveno na odlišné právní kvalifikaci jeho jednání, než jaká byla uvedena ve výroku rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, krajský soud neshledal jako důvod nezákonnosti. Krajský soud na straně 7 svého rozsudku uvedl, že žalovaným nedošlo k překvalifikaci jednání žalobce, neboť žalobce je po celou dobu postihován za spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, vymezeného tak, že *„fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona“*, kam patří jak § 4, tak § 54 zákona o silničním provozu.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Ve včas podané kasační stížnosti, po jejím doplnění o stížnostní důvody, stěžovatel uvedl, že zrušeným rozhodnutím jen potvrdil rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, přestože v odůvodnění vyjádřil svůj právní názor, že v daném případě mělo být spíše aplikováno přímo ustanovení § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu. V situaci, kdy krajský soud dospěl k odlišnému právnímu názoru, že předmětné ustanovení nelze na jednání přestupce (žalobce) použít, měl se při přezkoumávání zákonnosti napadeného správního rozhodnutí dále zabývat interpretací a aplikací § 4 písm. a) zákona o silničním provozu na daný případ, což neučinil, a tím se dopustil nesprávného právního posouzení věci [§ 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen s. ř. s.)].

[6] Stěžovatel uzavírá, že pokud § 4 písm. a) zákona o silničním provozu stanovuje povinnosti účastníků silničního provozu zde uvedené, tak je přelézání zábradlí, ať už se nachází přímo na vozovce, nebo na středovém dělícím pásu, jehož jednoznačným účelem je zabránění přecházení pozemní komunikace chodci na daném místě, v rozporu se zákonem, a proto rozhodnutí o přestupku potvrzené v odvolacím řízení bylo v souladu se zákonem.

III. Vyjádření žalobce

[7] Žalobce se plně ztotožnil s rozsudkem krajského soudu. Dle jeho názoru se krajský soud s jím podanou žalobou vypořádal v plném rozsahu, rozsudek řádně odůvodnil

a právní otázku posoudil správně. Žalobce navrhuje, aby kasační stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští. Poté přistoupil k přezkumu rozsudku krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.
[10] Stěžovatel ve své kasační stížnosti shledává jako důvod nezákonnosti rozsudku vydaného krajským soudem nikoliv to, že soud dospěl k jinému právnímu posouzení věci, a sice že ustanovení § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu nelze na jednání žalobce použít, tedy že nebyla naplněna skutková podstata zde uvedená, ale že sám krajský soud se nezabýval výkladem § 4 písm. a) uvedeného zákona, a tím se měl dopustit nesprávného posouzení věci. Dle názoru stěžovatele bylo povinností krajského soudu toto ustanovení na případ použít a napadené rozhodnutí dle něj přezkoumat, jestliže krajský soud dospěl k názoru, že skutková podstata § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu nebyla naplněna.

[11] Nejvyšší správní soud této stížnostní námitce nemůže přisvědčit, neboť právě opačný přístup krajského soudu, tedy hledání skutkové podstaty, jíž se žalobce svým jednáním dopustil, by bylo v rozporu se zásadou dispoziční soudního přezkumu správních rozhodnutí. Tato zásada je obsažena v § 75 odst. 2 s. ř. s., podle kterého soud přezkoumává napadené správní rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Výjimky vázanosti žalobními body žalobce při přezkumu správního rozhodnutí jsou pouze důvody dané zákonem (např. § 76 odst. 2 s. ř. s.) nebo dovozené judikaturou (například nález Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2009, sp. zn. I. ÚS 1169/07, dostupný z http://nalus.usoud.cz) a tyto výjimky nebyly dle názoru krajského soudu naplněny. V projednávané věci byl krajský soud při svém soudním přezkumu zákonnosti správního rozhodnutí vázán žalobními tvrzeními žalobce, mimo jiné tím, že jeho jednání nelze podřadit pod § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu. Krajský soud v napadeném rozhodnutí toto žalobní tvrzení, respektive námitku nezákonnosti správního rozhodnutí řádně posoudil s tím, že provedl jazykový výklad použitého ustanovení § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu a dospěl k závěru, že je dán důvod nezákonnosti správního rozhodnutí spočívající v chybné právní kvalifikaci jednání žalobce, a proto správní rozhodnutí žalovaného zrušil.

[12] Z obsahu žalobou napadeného správního rozhodnutí lze bez pochyby konstatovat, že žalovaný shledává v jednání žalobce primárně porušení § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu. Tuto skutečnost žalovaný výslovně v odůvodnění uvádí společně s objasněním vztahu speciality § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu vůči § 4 písm. a) téhož zákona a s výtkou vůči prvostupňovému správnímu orgánu, že ke změně právní kvalifikace z § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu na § 4 písm. a) téhož zákona nedošlo. V průběhu správního řízení před správním orgánem prvního stupně byl totiž žalobce Oznámením o změně kvalifikace porušení ze dne 5. prosince 2014 vyrozuměn, že jeho jednání bylo tímto

správním orgánem nově posouzeno jako porušení § 4 písm. a) zákona o silničním provozu, a nikoliv jako porušení § 54 odst. 4 téhož zákona, s odůvodněním, že překonané zábradlí se nachází na středovém dělícím pásu pozemní komunikace, nikoliv na vozovce. Tato změněná skutková podstata je uvedena ve výroku prvostupňového správního rozhodnutí, které žalovaný jako odvolací orgán napadeným rozhodnutím sice formálně potvrdil, avšak obsahově nikoliv. V odůvodnění žalovaný zřetelně vyslovil svůj právní názor na jednání žalobce, který je odlišný od právní kvalifikace správního orgánu prvního stupně, a proto na napadené rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí prvostupňového správního orgánu nelze pohlížet jako na obsahově totožné. Při soudním přezkumu napadeného rozhodnutí, které jasně vychází z podřazení jednání žalobce pod § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu, se krajský soud ani nemohl zabývat výkladem a aplikací § 4 téhož zákona, neboť právní základ napadeného rozhodnutí na § 4 zákona o silničním provozu nespočívá.

[13] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s přezkumem zákonnosti napadeného rozhodnutí, tak jak jej krajský soud provedl, z hlediska stížnostní námitky, neboť právní kvalifikace jednání žalobce obsažená v odůvodnění napadeného rozhodnutí jednoznačně spočívá, vzhledem k výše uvedenému, na § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu. Vzhledem ke specialitě § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu vůči § 4 písm. a) téhož zákona, kterou sám žalovaný dovozuje, je nepochybné, že skutková podstata § 4 písm. a) zákona o silničním provozu je v napadeném rozhodnutí nahrazena skutkovou podstatou speciální. Přezkum krajského soudu se týkal přesně ustanovení § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu, které je právním základem napadeného rozhodnutí. Výkladem a aplikací § 4 písm. a) zákona o silničním provozu se krajský soud zabývat ani nemohl, protože není právním základem napadeného rozhodnutí a žalovaný jej sám svojí právní kvalifikací jednání přestupce (žalobce) vyřadil. Navíc pravomoc správních soudů je daná § 4 s. ř. s., kdy v této věci krajský soud byl toliko přezkumným orgánem zákonnosti vydaného správního rozhodnutí, nikoliv správním orgánem samotným, jehož pravomocí a odpovědností je jasně a určitě definovat skutkovou podstatu přestupku a uložit odpovídající sankci.

[14] Vzhledem tomu, že žalobce dle názoru krajského soudu nenaplnil skutkovou podstatu
§ 54 odst. 4 zákona o silničním provozu, bude na žalovaném, aby v novém řízení posoudil, zda a jakou jinou skutkovou podstatu v jednání žalobce spatřuje. Neměl by též opomenout otázku případného zániku odpovědnosti žalobce za přestupek.

[15] V další související námitce se stěžovatel dovolává souladu rozhodnutí o přestupku potvrzeného v odvolacím řízení s ustanovením § 4 písm. a) zákona o silničním provozu. Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí se na tomto ustanovení právně nezakládá, naopak je nahrazeno aplikací § 54 odst. 4 zákona o silničním provozu, tato námitka je bezpředmětná.

V. Závěr a náklady řízení

[16] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti,

kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. O věci přitom rozhodl bez jednání, jelikož § 109 odst. 2 s. ř. s. takový postup předpokládá.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2018

JUDr. Radan Malík
předseda senátu